

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

รัฐน้ำ ไม่รู้ใจ

ผมไปรื้อที่ดิน ๓ แปลง และลงทุนก่อสร้างอาคารไปแล้ว แต่ได้รับโอนมาแค่ ๑ แปลง จะใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ช่วยได้อย่างไร

นายสายไบทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินจำนวน ๓ แปลงกับนายบ่ายและนางสาวเย็น เพื่อก่อสร้างอาคารพาณิชย์สองชั้น ๓ คูหา สร้างเสร็จก็จะขายเอากำไรต่อไป จึงมอบหมายให้ทั้งสองคนนำแบบรูป รายการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ที่นายสายจัดทำขึ้น ไปยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคารต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น คือ เทศบาลตำบลพญาเม็งราย และได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างได้ นายสายจึงลงมือก่อสร้างอาคารและชำระค่าซื้อที่ดินบางส่วนให้แก่บุคคลทั้งสอง ซึ่งได้ส่งมอบโฉนดที่ดิน ๑ แปลงให้นายสาย ต่อมาเกิดเป็นเวลาบีบกว่า ๆ การก่อสร้างเสร็จเรียบร้อย นายสายจึงประกาศขายหัวไป พร้อมทั้งขอให้นายบ่ายและนางสาวเย็น โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินที่เหลืออีก ๒ แปลง ถึงตนนี้นายสายเข้าอ่อนแยลวยรับ เพราะทั้งสองคนได้โอนขายที่ดินทั้งสองแปลง ไปให้ทางค้าแล้วก่อนจะครบสัญญาจะซื้อจะขาย นายสายจึงยื่นฟ้องทั้งสองคนเป็นคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดเทิง ซึ่งศาลให้ทั้งสองคนชดใช้เป็นเงิน ๑.๙ ล้านบาท แต่นายสายต้องการอุทธรณ์ จึงได้มีหนังสือถึงเทศบาลตำบลพญาเม็งรายขอข้อมูลข่าวสารแบบแปลนก่อสร้างตามใบอนุญาตเลขที่ ๓๑/๒๕๔๘ เพื่อยื่นอุทธรณ์ แต่เทศบาลตำบลพญาเม็งรายปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า เป็นข้อมูลส่วนบุคคล นายสายจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เทศบาลตำบลพญาเม็งรายมีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณา แต่ไม่ได้ขึ้นแจ้งข้อเท็จจริงหรือเหตุผลที่ปฏิเสธการเปิดเผยเพิ่มเติมว่าอย่างไร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารแบบแปลนก่อสร้างตามใบอนุญาตเลขที่ ๓๑/๒๕๔๘ มีใช้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๔ และมาตรา ๒๙ ที่หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อผู้อื่น โดยราชจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามบังคับของหน่วยงานของรัฐ ใน การพิจารณา อนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๓๗ เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว และอาคารได้ก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อ้าวสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) ประกอบกับนายสายเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง จึงควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ประกอบป้องกันสิทธิของตน การเปิดเผยจะแสดงถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ข้อมูลข่าวสารนี้จึงเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลตำบลพญาเม็งราย เปิดเผยแบบแปลนก่อสร้างตามใบอนุญาตเลขที่ ๓๑/๒๕๔๘ พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้นายสาย

ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งครับที่เป็นประโยชน์กับหน่วยงานท้องถิ่น หากได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารแบบนี้ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ โทร. ๐๒๒๔๒๒๖๖๐๐๐ (ศศ ๑๗๑/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”